Liikenne- ja viestintävaliokunta
liv@eduskunta.fi

Asiantuntijapyyntö pe 14.11.2017 U 58/2017 vp

Viestintäviraston lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ("kyberturvallisuusasetus")

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Viestintävirastolta lausuntoa valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ("kyberturvallisuusasetus").

Viestintävirasto lausuu valtioneuvoston kirjelmästä seuraavaa:

ENISA

Viestintävirasto kannattaa sitä, että ENISA:lle säädettäisiin pysyvä mandaatti. ENISA:n työlle on ollut ja tulee olemaan tarvetta. Pysyvä mandaatti mahdollistaisi ENISA:lle suunnitelmallisemman toiminnan kehittämisen ja parantaisi sen toimintaedellytyksiä.

Valtioneuvoston tavoin Viestintävirasto pitää kuitenkin tärkeänä, että ENISA:n tavoitteet ja tehtävät määriteltäisiin selkeästi ja että tarve muuttaa asetettuja tavoitteita ja tehtäviä arvioitaisiin säännöllisesti. Tehtävien määrittämisessä mahdolliset päällekkäisyydet kansallisten viranomaisten olemassa olevien tehtävien kanssa tulisi välttää. ENISA:n tehtävänä tulisi ennen kaikkea olla jäsenvaltioiden ja kansallisten viranomaisten kyberturvallisuustyön tukeminen. ENISA:lla voitaisiin myös katsoa olevan selkä rooli vähintäänkin Euroopan unionin tasoisen tietoturvastandardoimisen ja sertifioinnin edistämisessä. ENISA voisi esimerkiksi valmistella ehdotuksia standardoitavista asiakokonaisuuksista ENISA:n työryhmissä tai kansallisissa viranomaisissa havaittujen kyberturvallisuusuhkien pohjalta.

Yhteenvetona Viestintävirasto siis tukee valtioneuvoston esittämiä näkemyksiä koskien ehdotusta ENISA:n pysyvän mandaatin säätämisestä.

Viestintävirasto
Kommunikationsverket
Finnish Communications
Regulatory Authority

Itämerenkatu 3 A
PL 313
00181 Helsinki
Puhelin 0295 390 100
www.viestintävirasto.fi

Östersjögatan 3A
PB 313, FI-00181
Helsingfors, Finland
Telefon +358 295 390 100
www.kommunikationsverket.fi

Itämerenkatu 3A
P.O. Box 313, FI-00181
Helsinki, Finland
Telephone +358 295 390 100
www.ficora.fi

Sertifiointi

Viestintävirasto lähtökohtaisesti kannattaa Euroopan unionin laajuisen puitekehyksen luomista ICT-tuotteiden ja -palveluiden tietoturvallisuussertifioinnille. Säädettävän puitekehyksen tavoitteena tulisi olla se, että yhtenäisten sertifiointimenetelmien mukaan lukien sertifikaattien käyttäminen poistaisi yrityksiltä tarpeen valmistaa ja tuottaa maakohtaisia tuotteita ja palveluita sekä hakea näille maakohtaisia sertifikaatteja. Siten tämän tulisi madaltaa ICT-tuotteita ja palveluita tarjoavien yritysten kynnystä tarjota palveluita koko unionin alueella ja alentaa näiden yritysten tuotantokustannuksia. Vastaavasti ICT-tuotteita ja -palveluita ostavien valinnanvapaus tulisi lisääntyä ja ostajien mahdollisuudet kilpailuttaa ICT-tuotteita ja -palveluita tarjoavia yrityksiä parantua. Kokonaisuutena kilpailun lisääntymisen tulisi laskea ICT-tuotteiden ja -palveluiden hintoja ja parantaa niiden laatua. Halventuneiden hintojen ja paremman laadun tulisi johtaa tietoturvallisempien ICT-tuotteiden ja -palveluiden käyttämiseen kasvamiseen ja siten yleisen tietoturvallisuuden paranemiseen.

Puitekehyksen tulisi ohjata sertifiointia yleisen tietoturvallisuuden kannalta merkittävimpien ICT-tuotteiden ja -palveluiden sertifiointiin ja sertifioinnin edistämiseen. Sertifiointi tulisi siis kohdistaa eniten käytettyihin ICT-tuotteisiin ja palveluihin (esim. kuluttajille tarkoitetut internetiin liitettävät laitteet) sekä niihin käytettyihin ICT-tuotteisiin ja -palveluihin, joilla on suurin vaikutus joko suoraan tai epäsuorasti yleiseen tietoturvallisuuteen (esim. viestintäverkon kriittiset osat). Puitekehyksen puitteissa päätettävien sertifiointisuunnitelmien osalta tulisi siis kiinnittää erityistä huomioita siihen, mille ICT-tuotteille tai -palveluille sertifiointimenetelmiä aletaan kehittää ja miten kehitystyö edesauttaa yleisen tietoturvallisuuden paranemista suhteessa kehitystyöhön käytettyihin panostuksiin. Käytännössä tämä vaatisi siis vaikutusarviointien tekemistä ja suunniteltujen sertifiointihankkeiden vertailua.

Yhteenvetona Viestintävirasto siis tukee valtioneuvoston esittämiä näkemyksiä sertifiointia koskevasta puitekehyksestä.